

Høgskolen i Sør-Trøndelag Høgskolestyret		
Vedtakssak		Dato: 09.06.2008
Til: Høgskolestyret		
Fra: Rektor		
Sak:		HS-V-038/08
<i>Forskrift om studier og eksamen ved HiST</i>		
Saksbehandler/-sted:	Leif Ingar Finborud, SFS - Fellestjenester	
Tidligere sak(er):	HS 036/2005:Forskrift om eksamen ved HiST HS 015/2006: Ny forskrift om bachelorgrad ved HiST	
Vedlegg:	1. Sammenfatning av høringsuttalelser 2. Høringsutkast til forskrift 3. Forslag til forskrift	
Link:	HS 036/2005: https://ansatt.hist.no/content.ap?thisId=10628&language=0 HS 015/2006: https://ansatt.hist.no/content.ap?thisId=10449&language=0 Endelig rapport - anonymitetsprosjektet: http://www.hist.no/content.ap?thisId=22917&language=0	

Forslag til vedtak:

Høgskolestyret vedtar fremlagt forslag til forskrift om studier og eksamen ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, med de endringer som fremkom på møtet.

Hovedmomenter i saken:

Bakgrunnen for at det er utarbeidet en ny forskrift er flersidig. For det første er det ønskelig å ha en felles studie- og eksamensforskrift, som kan erstatte eksisterende forskrifter om hhv. eksamen og om bachelorgrad. I tillegg omhandles studierelaterte forhold som ikke er inkludert i dagens to forskrifter; bl.a. oversikt over de grader og yrkesutdanninger høgsolen kan tildele, prosedyrer ved etablering og endring av fag- og studieplaner, klargjøring av begrepet studierett og bestemmelser om permisjon.

Forskriften har som overordnet målsetting å bidra til mer ens rutiner i saker som angår studentene ved HiST. Et ledd i dette er at mer myndighet er lagt sentralt. Videre har forskriften tatt inn bestemmelser som skal sikre studenters anonymitet ved de fleste typer eksamener. Forskriften fastsetter bruk av studieadministrerte systemer (FS, Studentweb.) der det tidligere var rom for ulike ordninger. Studentens rett til å klage på karakter er styrket. I forbindelse med problematikken omkring fusk er det presisert at universitets- og høyskolelovens bestemmelser ikke ensidig angår eksamenssituasjonen, men kan også komme til anvendelse når fusk avdekkes underveis i studiet.

På detaljnivå er mange bestemmelser helt eller tilnærmet uendret fra de to tidligere forskriftene. På noen områder er det gjort visse presiseringer og justeringer, spesielt der man har erfart at det har manglet felles retningslinjer å forholde seg til. Eksempelvis er begrepet mappe, hvor det har utviklet seg ganske ulik praksis i forståelse og bruk, nå fått en forskriftsmessig forankring.

Ved utarbeidelse av forskriften har det i hele prosessen vært jevnlig drøftingsmøter internt ved SFS. Et forslag til forskrift ble sendt ut på høring i mars måned til alle avdelingene og til Studentparlamentet. Alle høringsinstansene har avgitt skriftlig svar. Kommentarene er sammenfattet og drøftet i seksjonen og deretter i ledermøte.

Med så mange og til dels sprikende innspill kan ikke alle ønsker tas til følge. I det endelige forskriftsforslaget som nå legges fram for styret, er det imidlertid gjort en god del endringer, basert på innkomne merknader.

Bakgrunn

I 2007 ble det bestemt v/studiedirektøren at det skal utarbeides en ny studie- og eksamensforskrift, med gyldighet fra og med høstsemesteret 2008. Arbeidet med å utarbeide et forslag til forskrift har foregått internt ved seksjonen. Det ble tidlig lagt opp til at forskriften skal omfatte studierelaterte forhold i tillegg til det som angår eksamen, slik at den benevnes *Forskrift om studier og eksamen*. Opptak vil derved bli beskrevet i egen forskrift. Begrunnelsen for dette er dels at en vil skille mellom bestemmelser for de som er tatt opp og studerer ved høyskolen, kontra de som er søkere til opptak. Disse gruppene har ulike fokus. I tillegg vurderes det som en fordel å begrense omfanget av de enkelte forskrifter og gjøre de oversiktlige. Flertallet av universitetene og høyskolene har et tilsvarende skille.

Når ny forskrift trer i kraft, vil både dagens forskrift om eksamen og forskrift om bachelorgrad ved HiST opphøre. Forslag til ny forskrift ble, sammen med et høringsnotat, sendt ut på høring til avdelingene og til Studentparlamentet 13. mars d.å. Avdelingenes høringsfrist var 9. mai, mens Studentparlamentet fikk utvidet frist på bakgrunn av sin møteplan.

Samtlige avdelinger og Studentparlamentet har avgitt skriftlige høringsuttalelser. Det alt vesentlige av kommentarene er sammenfattet i **vedlegg 1**, kronologisk etter forskriftens kapittel- og paragrafoppsett. Utenom de formelle høringsinstansene har det kommet inn

kommentarer fra SFS Kalvskinnet samt representant for "FS-super" Også disse innspillene er vurdert ved bearbeiding av forskriftsforslaget, men er ikke referert i saksnotat eller vedlegget. De enkelte høringsuttalelser er tilgjengelige i ePhorte, sak 2008/716. Høringsforslaget, som kommentarene refereres til, er lagt ved som **vedlegg 2**. Det endelige forskriftsforslaget til styret følger som **vedlegg 3**.

Rektor har i det følgende vurdert de fleste av kommentarene fra høringsinstansene. Noen av detaljkommentarene er ikke referert eller kommentert, særlig de som angår forhold som allerede er vurdert på prinsipielt grunnlag. Det er for øvrig begrunnet noen mindre tekstendringer som ikke er basert på høringsuttalelser.

Merknader av prinsipiell art

Det er tre ulike brukergrupper som forskriften skal betjene: studentene, de faglig tilsatte og administrativt personell. Detaljnivået må vurderes i lys av det. Å overlate flere avgjørelser til studieveiledere, slik én høringsinstans foreslår, vil kunne føre til det motsatte av intensjonen om mer lik behandling av studentene ved HiST. Rektor vil for øvrig bemerke at forslaget til forskrift ikke er mer detaljrik enn flertallet av forskriftene ved andre høyskoler. Rektor ser derfor ingen prinsipiell grunn til å begrense detaljinformasjon. En bør være forsiktig med å komprimere tekst videreført fra tidligere forskrift, og som har erfaringsmessig har vist seg nyttig og ofte nødvendig.

Innspillene om å unngå gjentak av uhl og om mer enhetlig språkbruk støttes, og det er gjort endringer i så måte. I noen tilfeller, for eksempel hvor lovens grunnleggende regler skal suppleres, kan det likevel være naturlig å ta inn basisbestemmelsene.

Rektor registrerer at studentene synes de burde ha deltatt i prosessen med utforming av forskriften. Pga tidsfaktoren og erfaringer fra tidligere forskriftsrevisjoner ble det ikke opprettet noen arbeidsgruppe med representasjon fra avdelingene og fra SP. Parlamentet er imidlertid orientert underveis om arbeidet.

Forslaget om å bytte om rekkefølgen på kap. 3 og 4 støttes.

Ønsket fra en avdeling om å forskriftsbestemme noen generelle retningslinjer vedrørende bruk av mapper, støttes av rektor. Etter at mapper ble innført som vanlig vurderingsform iht. kvalitetsreformen, synes det å ha oppstått ulike oppfatninger av begrepet. I forskriften er det nå gitt en nærmere presisering av mapper definisjonsmessig og som vurderingsform. Mer detaljerte bestemmelser om mapper forutsettes lagt inn i de resp. studie- og fagplaner. Dette kan også være et aktuelt drøftingstema i det nye Studie- og kvalitetsutvalget.

Kap. 1: Generelle bestemmelser

Til § 1-1: Det legges inn en ekstra setning som omtaler fellesgrader.

Til § 1-2 (1): Et definisjonsmessig skille mellom studieplan og fagplan bør opprettholdes, da det erfaringsmessig har forekommet forvekslinger.

Til § 1-2 (2): Avdelingene har ulike synspunkter om hvilke varianter av studieenheter som skal defineres i forskriften. Høringsforslaget har valgt å begrense antallet til de som er generelt benyttet i sektoren. En er kjent med at betegnelser som tema og modul er godt innarbeidet i fagplanene ved enkelte utdanninger, uten at de er forankret i rammeplan. Rektor anbefaler å ikke utvide antall definerte studieenheter. Ønsket om å spesifisere studiepoeng nærmere ut fra arbeidsbelastning lar seg ikke gjøre utover det som er oppgitt. Her må en avvente et nasjonalt utredningsarbeid.

Til § 1-2 (3): Avsnittet som definerer begrepet mappe, skrives om. Det flyttes til § 1-2 (4).

Til § 1-2 (4): Når forskriftsutkastet har satt en grense for utdanningsplan til 60 sp., har det sin bakgrunn i anbefaling i den tidligere dekangruppen. Det ble vektlagt likebehandling av ulike studentkategorier. Rektor oppfatter ikke at loven utelukker en lavere grense enn 60 sp, men foreslår likevel at en følger lovens bokstav, selv om dette kan føre til noe administrativt merarbeid.

Til § 1-4: Da forslaget til forskrift ble utarbeidet, ble det ikke gjort inngående vurderinger av hvor beslutningsmyndigheten skal ligge på de ulike felt som forskriften berører. En ville avvente synspunkter fra høringen, og det var heller ikke avklart hvilket mandat det nye studie- og kvalitetsutvalget skal ha. I høringsforslaget ble styrets delegasjonsvedtak i sak 034/2004 for en stor del videreført, dvs. vedtaksmyndighet lagt til avdeling. På noen områder, særlig de som tidligere forskrift ikke omfattet, ble myndigheten foreslått lagt sentralt. Myndighet i forhold til studie- og fagplaner følger styrevedtak i sak 05/2008.

I fremlagt forslag er myndighetsforholdene vurdert mer inngående, og det foreslås at flere avgjørelser legges til studiedirektøren. Det forutsettes kontakt med avdeling der det er behov.

Kap. 2. Grader og yrkesutdanninger. Andre studier

Til § 2-4: Rektor støtter forslaget om å flytte teksten som angår bachelorgradsvitnemål til kap. 6. Unntaket som angår bachelor i skolefag, inkluderes i forskriften med en mindre omskrivning av ledd (2).

Til § 2-5: Formuleringen *skal ha veiledning* gjenspeiler høgskolens ansvar og ønskes opptettholdt.

Til § 2-7: Paragrafen er en nødvendig lokal presisering av bestemmelsene i Forskrift 10.04.2006 om høyere utdanning (§ 2).

Kap. 3. Fag-og studieplaner. Karaktersystem

NB! I det endelige forslaget til forskrift (vedl. 3) er kapitlet flyttet til nr. 4, jf. Merknader av prinsipiell art.

Til § 3-1 (1) og § 3-2 (2): Bestemmelsene er i samsvar med vedtak i høgskolestyret, sak 005/2008. (Delegasjon fra styret til rektor). Uhl hjemler slik delegasjon. Rektor finner ikke grunn til å foreslå noen endring av vedtaket.

Til § 3-4 (1): Forskriftutkastets karaktertabell er iflg forslaget til nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, som var til høring høsten 2007, men som allerede er i bruk ved noen universiteter. Denne tabellen er i beskrivelsene noe mer nyansert enn den opprinnelige, anbefalt av UHR, og som er den formelt gjeldende ved HiST. Forslaget fra AFT går et skritt videre i å spesifisere kvalitative beskrivelser, men bryter med prinsippet om å følge en felles, nasjonalt anbefalt norm. Det kan nok og reises spørsmål om alle fagmiljøer ønsker at *vurderingsevne* erstattes med *analytisk evne og forståelse*. Rektor foreslår at beskrivelsen iflg. høringsforslaget beholdes. Det er imidlertid rom for at de enkelte fag- og studieplaner kan utdype de kvalitative beskrivelsene for hvert karakternivå både på fag- og emnenivå.

Til § 3-4 (2): Iflg. utkastet til forskrift skal kravet til bestått fremgå av fag-/studieplan. Noen av høringsinstansene ønsker kriteriet forskriftsbestemt, korrelert mot en bokstavkarakter. Hvilken bokstavkarakter dette i tilfelle skal være, er det ulike meninger om. Etter rektors syn går det ikke an å lage en felles, allmenn beskrivelse av kravet til bestått normert til en bestemt bokstavkarakter.

Til § 3-4 (3): Forslaget til presiserende tekst om mappeeksamen støttes, men uten å spesifisere karakter utover det at alle elementer nå være bestått.

Til § 3-4 (5): Etter rektors syn bør høgskolen innføre automatisk sammenslåing av karakterer, når vurderingen omfatter deleksamener med oppgitt vektning. Å presisere at sammenslåingen gjøres til studentens gunst, synes unødvendig slik teksten er formulert.

Kap. 4. Studierett, utdanningsplan, permisjoner

NB! I det endelige forslaget til forskrift er kapitlet flyttet til kap..3.

Til § 4-1 (1): Vedr. myndighet vises til § 1-4. Rektor ønsker ellers at forskriften åpner for å ta emner på tvers av studieprogram og ev. avdeling. Siste setning slik den er formulert i høringsforslaget, åpner for det.

Til § 4-1 (6): På bakgrunn av innspillene foreslår rektor en mer fleksibel formulering, som åpner for at tidligere studenter kan ta manglende emne uten å søke om nytt opptak. Det er for øvrig slik dette har vært praktisert ved høgskolen, uten at det har vært formelt forskriftshjemlet.

Til § 4-3 (2): Forskriftsteksten åpner for at avdelingen involveres ved vurdering av permisjonssøknader.

Til § 4-3 (3): Rektor vil presisere at permisjon bør omfatte spesielle situasjoner når en student har behov for en pause i studiene. I en permisjonssituasjon er det derfor ikke rimelig at en student får melde seg opp til nye emner. I situasjoner der normal studieprogresjon er vanskelig å følge, har studenten ellers mulighet for å inngå en individuell utdanningsplan. Forskriftsteksten foreslås derfor uendret.

Til § 4-3 (4): Rektor ønsker ikke å forskriftsbestemme differensiert rett til å gjeninntre studiet etter endt permisjon, men det gjøres en viss omskrivning av teksten. Det normale vil være at når en student er innvilget permisjon, vil vedkommende kunne gjeninntre etter endt permisjon.

Kap. 5. Eksamen/vurdering

Vedr. foreslått tillegg om anonymitet: Forslaget fra SP støttes, og tas inn i § 5-10 (1).

Til § 5-1: I det endelige forslaget til forskrift er begrepsbruken sett gjennom med henblikk på konsekvent terminologi.

Til § 5-1 (1): Rektor slutter seg til forslaget om å få med anbefalingen fra anonymitetsprosjektet angående endringer i vurderingsform.

Det legges inn et nytt ledd (2), som ved en glipp ble utelatt i høringsforslaget. (Presiserer bestemmelser om offentlighet ved visse typer eksamener.)

Til § 5-1 (2), nå ledd (3): Forslagene støttes, dvs. *mappe* oppføres særskilt, og *netteksamen* kommer i tillegg.

Til § 5-1 (4), nå ledd (5): Rektor ser at forskriftsbestemmelsen kan innebære betydelig administrativt arbeid i forbindelse med håndtering av klager. Tidligere har det imidlertid forekommet sammensatte vurderingsordninger som i realiteten fratok studentene klagerett, selv med skriftlige elementer. Fordi klageretten er lovforankret, må prosedyrene tilpasses deretter. Rektor ønsker derfor at forskriften beholder dette leddet.

Til § 5-2 (1): Når det er vist til rammeplanforskrift og høgskolens utfyllende bestemmelser om praksisstudier, kan man etter rektors oppfatning utelate å nevne unntaket som bare kan komme i betraktning i spesielle tilfeller.

Til § 5-3 (2): Første del av leddet kan skrives om (kortes inn), da det synes unødvendig å presisere aktuelle typiske arbeidskrav.

Til § 5-3 (3): Siden det er en realitet at avdelingene ikke har ens regler for oppflytting, er det åpnet for å samordne disse reglene for studieprogram på tvers. Forskriftsteksten er etter rektors oppfatning utfyllende.

Til § 5-3 (5): På bakgrunn av innkomne merknader anbefaler rektor at ledd (5) strykes, dvs. at det ikke innføres noen særbestemmelse om bare ett forbedringsforsøk.

Det foreslås innført et nytt ledd (5) som vil kunne begrense muligheten for å få ytterligere tre forsøk i et emne hvor en student allerede har ”brukt opp” sjansene.

Til § 5-3 (6): Rektor er enig i at tilbudet om å ta eksamen inntil ett år etter at et emne er utgått, også kan gjelde karakterforbedring.

Til § 5-5 (1): Bestemmelsen står også i eksisterende forskrift. Det fremgår av høringen at én avdeling har hatt avvikende rutiner på dette feltet. Studentene ved utdanningen har imidlertid uttrykt ønske om kunngjøring iflg. forskriften. Rektor ser ingen grunn til å gjøre unntak og foreslår at bestemmelsen beholdes

Til § 5-5 (4): Bestemmelsen ble innført ved forrige revisjon av forskriften. Rektor ser ikke grunn til å endre bestemmelsen.

Til § 5-5 (5): Rektor støtter forslaget om at studenter, uansett hvilket årstrinn de tilhører, kan melde seg opp til utsatt/ny eksamen for forbedring.

Til § 5-7: Rektor er enig i at oppmelding og trekk nå skal gjøres via studentweb. Forskriftsteksten justeres.

Til § 5-8 (1): Myndighet legges til studiedirektør, iht. innkommet forslag. Rektor forutsetter at avdelingene ikke pålegges urimelige kostnader i forbindelse med særordninger.

Til § 5-8 (4): Forskriften spesifiserer ikke hvilke forhold som gir anledning til særordninger iflg. ledd (2). Rektor finner derfor ikke grunn for å foreskrive forlenget tid for en bestemt gruppe.

Til § 5-8 (6): På dette området bør HiST ha ens retningslinjer. Leddet foreslås beholdt uendret, bortsett fra at myndighet legges til studiedirektør.

Til § 5-8 (7): Myndighet foreslås lagt til studiedirektør.

Til § 5-9 (1): Teksten er noe forkortet.

Til § 5-10 (1): Grunnlagskravet fra uhl er referert i forskriften ved en rekke høyskoler. Rektor foreslår her en viss utdyping, med vekt på anonymitet, jf. Studentparlamentets forslag til tillegg til kapittel 5.

Til § 5-10 (2): Rektor finner ikke grunn til å forskriftsbestemme hvilket nivå ved avdelingene som utnevner sensorer. Forslaget om å presisere oppnevning av klagesensorer har sin bakgrunn i å unngå unødvendige forsinkelser i en klagebehandling. Rektor har sans for argumentet og ser gjerne at klagesensorer oppnevnes tidlig, gjerne for mer enn ett år. Å foreskrive dette i forskriften, anses imidlertid å være for detaljert. På bakgrunn av anonymitetsprosjektet foreslår rektor en tilleggssetning om at det skal utarbeides sensorveiledning. Dette temaet har ikke vært en del av høringen.

Til § 5-10 (3): Rektor kan ikke se at det er motstrid mellom de to (uavhengige) kravene til ekstern sensorbruk. Som måleenhet for studieprogrammet kan, for å unngå enhver tvil, tilføyes *studiepoeng*. Begrepet *minst to sensorer* bør etter rektors syn opprettholdes, da det neppe fører til variasjon annet enn ved særtilfeller av muntlig eksamen. På bakgrunn av høringsuttalelsene foreslår rektor at de to setningene om sensur av praksisstudier fjernes. Det er unødvendig å foreskrive bestemmelser utover normalordningen om at avdelingen oppnevner sensorer.

Til § 5-10 (4): I de siste versjoner av forskriften har det manglet bestemmelse om avgjørelsesmyndighet i tilfelle uenighet sensorene imellom. I den tidligste utgave av HiSTs forskrift var myndigheten lagt til ekstern sensor. Foreslått ordning er i samsvar med merknadene til loven iflg. (Ot. prp. nr 85 1993-94). Denne ordningen praktiseres ved de fleste av utdanningsinstitusjonene. Ordningen kan føre til uønsket tidsforsinkelse, men bør likevel, etter rektors oppfatning, gjelde også ved HiST.

Til § 5-10 (5): Ordet *normalt* strykes iht. innkommet forslag.

Til § 5-10 (6): Lovens bestemmelse om utvidet sensurfrist for ”større skriftlige arbeider” er sammenliknet med masteroppgaver. En bacheloroppgave kan da ikke sies å komme inn under bestemmelsen og har således ordinær sensurfrist. Rektor støtter forslaget om at kunngjøring skal skje via studentweb.

Til § 5-11: Vedrørende klage på karakter ved sammensatte vurderinger bør det ved utarbeidelse av emnebeskrivelsen vurderes nøye hva som er påklagbart, iflg. forskriftens bestemmelser, og hva som ikke er det.

Til § 5-11 (1): Prosedyrene er iht. foreslått ordning i KD-rundskriv F005-06: Veiledning i behandling av klagesaker..., og som får juridisk støtte av prof. J. F. Bernt i hans kommentarbok til loven. Prosedyrene er i samsvar med eksisterende forskrift, men det har tatt tid å få disse implementert overalt ved HiST. Å utelate å oppgi karakter fra første gangs sensur, er i strid med nevnte veiledning og lovbok. Forvaltningslovens prinsipper om fulle opplysninger skal legges til grunn. Rektor ønsker således ikke å endre ledd (1).

Til § 5-11 (2): Framgangsmåten når studenter skal be om begrunnelse og fremme klage vil fremgå av informasjon på skjemaer som legges ut på student- og ansattportalen. Det legges opp til at skjemaene sendes høgskolen sentralt for videre fordeling. Forskriftsteksten foreslås endret til: *Klager og krav om begrunnelse fremsettes overfor høgskolen iht. gjeldende prosedyre.*

Til § 5-11 (4): På grunnlag av høringsuttalelsene og drøfting med andre institusjoner anbefaler rektor at ledd (4) fjernes. Dvs. at det ikke forskriftshjemles noen annen frist for klagesensur enn for ordinær sensur.

Kap. 7. Dispensasjon, klager

Forhold hvor det gis anledning å dispensere fra forskriften, fremgår i de aktuelle paragrafer. Rektor finner det derfor irrelevant å foreskrive mer generelle dispensasjonsmuligheter. Kap. 7-1 foreslås derfor fjernet, og det foretas en mindre omredigering ved at kap. 7 og 8 slås sammen.